

Начало>Предприемане на съдебни действия>Правни системи на ЕС и държавите членки>Национални специализирани съдилища

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Испански

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Swipe to change

Национални специализирани съдилища**Испания**

Съгласно член 117 от Конституцията на Испания от 1978 г. принципът за единство в правораздаването е основа на организацията и дейността на съдебните органи. В испанската съдебна организация общото съдопроизводство е разделено на четири правораздавателни дяла: граждански, наказателен, административен и социален и военен. В Испания не съществува извънредно съдопроизводство, но можем да изтъкнем, че в рамките на посочените правораздавателни дялове са създадени специализирани съдилища за определени материи. Такива са например, съдилищата за насилие над жени, за местата за лишаване от свобода и за непълнолетни. Тези съдилища осъществяват общи производства, но имат специализация по отношение на материята.

Специализирани съдилища

Органичният закон за съдебната власт предвижда съществуването на следните специализирани съдилища:

ТЪРГОВСКИ СЪДИЛИЩА

Търговските съдилища, действащи от 1 септември 2004 г., са специализирани съдебни органи. Включени са в гражданския дял от правосъдието.

ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Във всяка провинция следва да има едно или няколко търговски съдилища със седалище в главния ѝ град и с обхват върху цялата ѝ територия.

Те могат да се установят и в селища различни от главния център на провинцията, когато населението, наличието на индустриални или търговски ядра и стопанската дейност го изискват, като във всеки отделен случай се определя обхватът на тяхната дейност.

Могат да се създават и търговски съдилища, чиято юрисдикция се простира върху две или повече провинции от една и съща автономна общност.

КОМПЕТЕНЦИИ

Търговските съдилища се занимават с всички въпроси на **конкурсната материя**, при условията, предвидени в регулиращия закон.

Търговските съдилища разглеждат също така всички въпроси от компетенциите на гражданското производство, включително искиове, свързани с неполярна конкуренция, индустриална собственост, интелектуална собственост и реклама, както и всички въпроси, възникнали в рамките на този правораздавателен дял, а също така всички въпроси, повдигнати по силата на регулаторните норми относно търговските дружества и кооперациите.

Търговските съдилища имат правомощия да **признават и изпълняват присъди и други чуждестранни съдебни и арбитражни решения**, когато засягат материи от тяхната компетенция, освен когато по силата на международни договори или други норми тяхното разглеждане се пада на друг съд или съдебен орган.

ЖАЛБИ

Окръжните съдилища разглеждат определените от закона случаи на несъгласие с решенията, издадени на първа инстанция от търговските съдилища, с изключение на произнесените в случаи на конфликти по трудовата материя; за тези случаи трябва да се специализират едно или няколко от техните отделения, както е предвидено в член 98 на Органичният закон за съдебната власт.

Могат да се представят и други форми на обжалвания, според разпоредбите на Органичния закон за съдебната власт в посочените там случаи.

СЪДИЛИЩА ЗА ТЪРГОВСКАТА МАРКА НА ОБЩНОСТТА

Съдилища за търговската марка на Общността са търговските съдилища в град Аликанте, доколкото упражняват компетенциите си за ексклузивно разглеждане на първа инстанция на всички съдебни спорове, предвидени в Регламент № 40/94 на Съвета, от 20 декември 1993 г., относно търговската марка на Общността и Регламент № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 г., за дизайн на Общността.

При упражняване на тази компетенция, юрисдикцията на въпросните съдилища се простира върху цялата национална територия.

Те се вписват в гражданския правораздавателен дял.

Специализираното отделение или отделения на окръжния съд в Аликанте разглеждат също така ексклузивно на втора инстанция всички жалби, посочени в член 101 на Регламент № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 г. относно марката на Общността и Регламент 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 г. за дизайн на Общността. При упражняване на тази компетенция юрисдикцията им се простира върху цялата национална територия като единствено в тази си роля те се наричат Съдилища за търговската марка на Общността.

СЪДИЛИЩА ЗА МЕСТАТА ЗА ЛИШАВАНЕ ОТ СВОБОДА:

Съдилищата за местата за лишаване от свобода поемат правораздавателни функции, предвидени в Общия закон за местата за лишаване от свобода по отношение на присъдите за лишаване от свобода и мерките за сигурност.

ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Във всяка провинция, в рамките на наказателния правораздавателен дял, има едно или няколко съдилища за местата за лишаване от свобода.

В град Мадрид с обхват върху цяла Испания действат едно или няколко централни съдилища за местата за лишаване от свобода.

КОМПЕТЕНЦИИ

Съдилищата за местата за лишаване от свобода имат правораздавателните функции, предвидени в Общия закон за лишаване от свобода по отношение на изпълнение на присъдите за лишаване от свобода и мерките за сигурност, съдебния контрол върху дисциплинарните правомощия на ръководствата на местата за лишаване от свобода, закрилата на правата и придобивките на настанените в наказателни заведения и други, посочени от закона.

ЖАЛБИ

Окръжните съдилища разглеждат посочените от закона жалби срещу решенията, издадени от провинциалните съдилища за местата за лишаване от свобода.

Могат да се предявяват и останалите форми на обжалвания, посочени в Органичния закон за съдебната власт в постановените в същия закон случаи.

СЪДИЛИЩА ЗА НЕПЪЛНОЛЕТНИ

ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Във всяка провинция следва да има едно или повече съдилища за непълнолетни, със седалище в главния ѝ град и с юрисдикция върху цялата ѝ територия.

В град Мадрид действа Централно съдилище за непълнолетни, с обхват на действие цяла Испания, което се занимава с делата, посочени в законодателството, регулиращо наказателната отговорност на непълнолетните.

КОМПЕТЕНЦИИ

Съдилищата за непълнолетни имат компетенциите да разглеждат престъпления и нарушения, извършени от лица на възраст между 14 и 18 години.

Съдиите за непълнолетни лица упражняват функциите, определени от законите, отнасящи се до непълнолетни, извършили деяния, квалифицирани от законите като престъпление или простъпка, както и други отредени им по закон функции, свързани с непълнолетните.

ЖАЛБИ

Окръжните съдилища се занимават с посочените от закона жалби срещу решения, произнесени от съдилищата за непълнолетни в съответната провинция.

Могат да се предявяват и останалите форми на обжалване, постановени от Органичния закон за съдебната власт в посочените в същия закон случаи.

СЪДИЛИЩА ЗА НАСИЛИЕ НАД ЖЕНИ

ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Във всеки съдебен район трябва да има едно или повече съдилища за насилие над жени със седалище в районния център и юрисдикция върху цялата му територия. Съдилищата приемат името на общината, в която се намира седалището им.

В съдебните райони, в които съществува едно-единствено първоинстанционно следствено съдилище, то поема разглеждането на делата от компетенциите на съдилищата за насилие над жени.

Те се вписват в наказателния правораздавателен дял.

КОМПЕТЕНЦИИ

Съдилищата за насилие над жени разглеждат, в рамките на наказателното производство и съобразно процесуалните действия и жалби, предвидени в Закона за наказателно производство, следните примерни случаи:

Разглеждане на делата за търсене на наказателна отговорност за престъпления, посочени в разделите на наказателния кодекс, отнасящи се до непредумишлено убийство, аборт, телесни повреди, увреждания на плода, престъпления срещу свободата, престъпления срещу личното достойнство, срещу сексуалната свобода и неприкосновеност, или всякакво друго престъпление, извършено чрез насилие или заплаха, в случаите, когато са насочени срещу настояща или бивша съпруга или жена, която е или е била обвързана с извършителя чрез аналогична емоционална привързаност, дори ако не е съжителствала с него, както и тези, извършени срещу децата, собствени или на съпругата или съжителката или срещу непълнолетни или недееспособни лица, съжителстващи или намиращи се под грижите, попечителството, настойничеството, приютени или фактически отглеждани от съпругата или съжителката, когато е извършен също и акт на сексуално насилие. Разглеждане на делата за търсене на наказателна отговорност за каквото и да е престъпление срещу семейните права и задължения, когато жертвата е някое от посочените в предходния параграф лица.

Приемане на съответните разпореждания за защита на жертвите, независимо от компетенциите на дежурния съдия.

Съдилищата за насилие над жени могат да разглеждат в рамките на гражданското производство и спазвайки във всички случаи процесуалните действия и обжалвания, предвидени в Закона за гражданското производство, следните примерни случаи:

Родство, майчинство и бащинство.

Нищожност на брака, раздяла и развод.

Свързаните с отношенията между родители и деца.

Свързаните с необходимостта от съгласие за осиновяване.

Съдилищата за насилие над жени имат изключителната и изключваща компетенция в гражданското производство, когато са налице едновременно следните фактори:

Да се касае за граждански процес върху някоя от правните материи, посочени в предходния параграф.

Някоя от страните в гражданския процес да е жертва на сексуално насилие.

Някоя от страните в гражданския процес да е привлечена под отговорност като извършител, подбудител или необходим сътрудник в извършването на действия на сексуално насилие.

Да са започнати пред съдията за насилие над жени наказателни правни действия за престъпление или простъпка като последица от акт на насилие върху жената или да е приложена заповед за закрила на жертва на сексуално насилие.

Ако съдията прецени, че представените му деяния очевидно не представляват проява на сексуално насилие, той може и да не отхвърли претенцията, а да я предостави на компетентния съдебен орган.

Във всички тези случаи медиацията е забранена.

ЖАЛБИ

Окръжните съдилища разглеждат постановените от закона жалби против решенията, произнесени от съдилищата за насилие над жени в съответната провинция.

Могат да се предявяват останалите постановени от Органичния закон за съдебната власт форми на обжалване, в случаите, посочени в същия закон.

СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ОРГАНИ ПО РЕШЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ СЪВЕТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

В Испания специализирани съдебни органи, които не предполагат нарушение на принципа на единството в правораздаването, доколкото се вписват в петте дяла на съдопроизводството, могат да се създават не само когато произтичат конкретно от Органичния закон за съдебната власт, какъвто е случаят с търговските съдилища, тези за непълнолетни и за насилие над жени, а могат да възникнат и в резултат на специализацията, извършена по силата на член 98 на споменатия закон от Генералния съвет на съдебната власт, какъвто е случаят със семейните съдилища, съдилищата за ипотечни изпълнения и съдилищата за изпълнителни производства.

Други специализирани съдилища

Член 117 от Конституцията на Испания от 1978 г. постановява, че принципът за единство в правораздаването е основа на организацията и дейността на съдебните органи.

Този принцип е изразен в наличието на единна съдебна практика, представена от единно тяло от съдии и магистрати, осъществяващи производството от общ характер.

Независимо от това самата Конституция предвижда съществуването на редица специализирани съдилища. Това са напълно независими и безпристрастни органи, изцяло подчинени на върховенството на закона.

Тези съдилища са:

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Испанският Конституционен съд съществува като орган извън общата съдебна власт, но с правораздавателни правомощия, съгласно член 159 на Конституцията на Испания от 1978 г.

Той е върховен тълкувател на конституцията, независим, единствен по рода си и юрисдикцията му се простира върху цялата национална територия.

СЪСТАВ

Състои се от дванадесет магистрати, назначени от краля, от тях четирима по предложения на Конгреса, с мнозинство от три пети от членовете му; четирима по предложение на Сената, със същото мнозинство; двама по предложение на правителството и двама по предложение на Генералния съвет на съдебната власт; от своя състав те избират председател и заместник председател.

КОМПЕТЕНЦИИ

Конституционният съд разглежда по начина, определен от закона, случаи като следните:

Жалби и обявяване за противоконституционни на закони, нормативни разпоредби или актове със силата на закон.

Жалби за закрита поради нарушение на правата и гражданските свободи, изброени в член 53.2 на Конституцията.

Конституционни спорове относно компетенциите между държавата и автономните общности или между самите автономни общности.

Конфликти между конституционни органи на държавата.

Изявления върху конституционността на международните договори.

За повече сведения: [Конституционен съд](#).

СМЕТНА ПАЛАТА

Сметната палата е върховен надзорен орган на финансовите операции и финансовото управление на държавата, както и на публичния сектор.

Без да накарнява собствените си правомощия, Сметната палата се вписва в орбитата на законодателната власт, поради пряката си зависимост от Кортесите.

СЪСТАВ

Състои се от дванадесет членове, наречени сметни съветници, шестима от тях назначени от Конгреса на депутатите, и шестима назначени от Сената, които работят според принципите на независимост, несменяемост и несъвместимост, също както съдиите.

ФУНКЦИИ

Сметната палата има две функции:

Одитна функция, която е външна, постоянна и изчерпателна; проверява дали във финансово-икономическата дейност на публичния сектор се спазват принципите на законосъобразност, ефективност и икономичност.

Оценъчната функция по същество е оценка на финансовата отговорност, която носят лицата, натоварени с управлението на публичното имущество, ресурси и финанси, като целта ѝ е да опази целостта на обществените фондове, ако те са накарнени поради злоупотреба, поради неправилна, непълна или липсваща отчетност или поради други причини или действия.

За повече сведения: [Сметна палата](#).

ОБИЧАЙНИ СЪДИЛИЩА

Признати са според член 125 на Конституцията като една от формите на народно участие в правораздаването.

В член 19 от Органичния закон за съдебната власт са признати за обичайни съдилища Трибуналет за водите в низината на Валенсия и Съветът на добрите хора в Мурсия.

ТРИБУНАЛ ЗА ВОДИТЕ В НИЗИНАТА НА ВАЛЕНСИЯ (TRIBUNAL DE LAS AGUAS DE LA VEGA DE VALENCIA)

Териториалният обхват на дейността му е Валенсия.

Съставен е от осем синдици земеделски стопани, избрани демократично измежду ползващите напояване в земеделския район на Валенсия.

Компетенциите му са равноправното разпределение на водата между отделните собственици на земеделски земи, разрешаването на фактически въпроси, възникнали между ползвателите на напояване, и налагането на съответни санкции за нарушения в разпоредбите за напояването.

СЪВЕТ НА ДОБРИТЕ ХОРА В МУРСИЯ (CONSEJO DE HOMBRES BUENOS DE MURCIA)

Съветът на добрите хора в Мурсия е институционализиран и регулиран от 1849 г. като върховен орган за правосъдие в земеделския район на Мурсия. Съветът е съставен от председател, секретар и петима членове с право на глас.

Съветът на добрите хора в Мурсия заседава публично всеки четвъртък в пленарната зала на общината и се произнася по всяко дело по време на заседанието си същия ден или най-късно по време на следващото си заседание. Решенията се произнасят пряко според мнозинството гласове, като при равен брой гласове решаващ е този на председателя. Санкциите, наложени при правораздаването от Съвета на добрите хора в Мурсия, са изключително от парично естество. Решенията на този съдебен орган са окончателни, влизат незабавно в сила и имат изпълнителна сила.

За повече сведения: [Съвет на добрите хора](#).

Връзки по темата

[ГЕНЕРАЛЕН СЪВЕТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ В ИСПАНИЯ](#)

[КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД НА ИСПАНИЯ](#)

[СМЕТНА ПАЛАТА НА ИСПАНИЯ](#)

[ОБИЧАЙНИ СЪДИЛИЩА В ИСПАНИЯ](#)

Последна актуализация: 12/03/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.